

ПОГОДЖЕНО

Голова профкому

_____ Галина РУДНІЦЬКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Новозаводського ліцею

_____ Валентина КРИВУЛЬСЬКА

Наказ №16/о від 30.01.2023 р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ №21 ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЇ (ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ)

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці для вчителя технології (трудового навчання) ліцею розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 1 вересня 2017 року, з урахуванням Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394.

1.2. Ця Інструкція встановлює вимоги охорони праці перед початком, під час і після закінчення роботи вчителя технології (трудового навчання) загальноосвітнього закладу, а також порядок його дій і вимоги з охорони праці в аварійних ситуаціях.

1.3. До роботи в якості вчителя трудового навчання в закладі освіти, можуть бути допущені особи, які мають спеціальну педагогічну освіту та право роботи на верстатах, підтвержену документом встановленої форми (дипломом).

1.4. При прийомі на роботу всі працівники повинні пройти попередній медичний огляд, при подальшій роботі медогляди проводяться періодично в терміни, встановлені Міністерством охорони здоров'я.

1.5. З учителем повинні бути проведені інструктажі з охорони праці: вступний (при вступі на роботу), первинний на робочому місці, повторний-не рідше одного разу в 6 місяців).

1.6. У разі необхідності (разове виконання завдань, не пов'язаних з основною роботою) - цільовий інструктаж, а при зміні умов праці і нормативних правових актів з охорони праці, а також при нещасному випадку - позаплановий інструктаж.

1.7. Перед допуском до самостійної роботи викладач повинен бути проінструктований:

- ✓ з пожежної безпеки, в обсязі інструкції з пожежної безпеки;
- ✓ з надання медичної допомоги в обсязі інструкцій з першої допомоги потерпілим при нещасних випадках. Учитель повинен мати практичні навички надання першої допомоги, знати місцезнаходження аптечки з медикаментами і перев'язувальним матеріалом. Аптечка повинна знаходитися в місцях, недоступних для учнів.

1.8. Учитель повинен дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку, цієї інструкції з охорони праці.

1.9. При проведенні занять на вчителя можуть діяти такі небезпечні і шкідливі фактори:

- ✓ обладнання, інструмент і пристосування. Застосування несправного інструмента і пристосувань, робота на несправному обладнанні, а також застосування неправильних прийомів праці може призвести до травм;
- ✓ заготовки, вироби, стружка. В результаті падіння або застосування неправильних прийомів праці може статися травмування;
- ✓ електричний струм. Недотримання нормативно-технічних документів техніки безпеки може призвести до тяжких або до смертельних електротравм.

1.10. Вчитель повинен бути одягнений в робочий одяг (халат, фартух, наруківники та ін).

1.11. Учитель повинен негайно повідомляти директору закладу освіти про кожен нещасний випадок з учнями. При нещасних випадках першочергові дії вчителя повинні бути спрямовані на надання допомоги постраждалим та забезпечення безпеки учнів.

1.12. Вчитель несе персональну відповідальність за життя і здоров'я учнів під час освітнього процесу.

1.13. Знання і виконання вимог інструкції є посадовим обов'язком вчителя, а їх невиконання - порушенням трудової дисципліни, що тягне за собою види відповідальності, встановлені законодавством (дисциплінарна, адміністративна, кримінальна).

2. Вимоги безпеки для вчителя технології перед початком роботи

2.1. Надіти спецодяг, застібнути його на всі гудзики, зав'язати або застібнути обшлага рукавів.

2.2. Перед початком занять вчитель повинен переконатися в справності обладнання, верстатів і т. д., а також провести навчання учнів заходам безпеки при проведенні даної теми занять.

2.3. У навчальному приміщенні вчитель повинен перевірити, як організовані робочі місця для учнів, а саме: відповідність нормам з охорони праці, заходів безпеки, правилам техніки безпеки і виробничої санітарії, а також віковим особливостям учнів.

2.4. При необхідності використання обладнання, інструментів, засобів індивідуального користування вчитель повинен перевірити їх справність, наявність захисних засобів, відсутність травмонебезпечних ознак.

2.5. Учитель повинен ознайомити учнів з правилами експлуатації використовуваного в навчальному процесі обладнання, інструментів, пристосувань, звертаючи особливу увагу на заходи безпеки.

2.6. При будь-яких порушеннях щодо заходів безпеки у приміщенні для занять учитель не повинен приступати до роботи з учнями до усунення виявлених недоліків, що загрожують життю і здоров'ю учнів. Про виявлені недоліки, несправності і порушення повідомити адміністрації установи освіти. До роботи приступати тільки після їх усунення.

3. Вимоги безпеки під час роботи вчителя трудового навчання

3.1. Учитель повинен контролювати обстановку під час занять і забезпечити безпечне проведення освітнього процесу.

3.2. Перед включенням верстата переконатися, що його пуск нікому не загрожує.

3.3. Під час занять в приміщенні (кабінеті) повинна виконуватися тільки та робота, яка передбачена розкладом і планом занять.

3.4. Міцно кріпити пристосування до столу верстата, а оброблювану деталь - до пристосування.

3.5. Стежити за тим, щоб стружка, яка розлітається, не травмувала інших робітників. Для цих цілей встановлювати щит.

3.6. Для прибирання стружки використовувати гачок або щітку.

3.7. При ремонті і налагодці на пускових пристроях вивішувати плакат "Не включати - верстат в налагодці".

3.8. Не гальмувати верстат рукою, натиском на патрон або інструмент.

3.9. Під час роботи стежити, щоб не було стружки в зоні обслуговування верстата.

3.10. Під час роботи забороняється:

- ✓ прибирати стружку руками;
- ✓ змащувати і чистити верстат на ходу;
- ✓ підпускати до свердлильного верстата сторонніх осіб;
- ✓ проводити регулювання або налагодження верстата на ходу;
- ✓ працювати в рукавицях;
- ✓ торкатися обертових частин рукавами;
- ✓ свердлити незакріплені деталі;
- ✓ залишати працюючий верстат без нагляду.

3.11. Вчитель повинен застосовувати заходи дисциплінарного впливу на учнів, які свідомо порушують правила безпечної поведінки під час занять.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи в кабінеті технології

4.1. По закінченні занять уважно оглянути приміщення.

- 4.2. Проконтролювати приведення в порядок робочих місць учнями.
- 4.3. Відключити електрообладнання. Якщо проводилося навчання учнів на верстаті - відключити верстат. Привести його в порядок. Закрити вікна, кватирки, вимкнути світло.
- 4.4. Якщо при проведенні занять протягом дня вчитель помітив будь-які порушення щодо заходів безпеки, обов'язково повідомити про них директору закладу освіти або черговому адміністратору.
- 4.5. Зняти спецодяг і прибрати його в призначене для зберігання місце.
- 4.6. Виконати правила особистої гігієни.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. Не починати роботу в разі поганого самопочуття або раптової хвороби.
- 5.2. При виникненні аварійних ситуацій (прорив водопровідної системи або системи опалення) вивести дітей з приміщення навчального кабінету і доповісти про подію заступнику директора з адміністративно-господарської частини (при відсутності – іншій посадовій особі) і далі діяти згідно з отриманими вказівками.
- 5.3. При виникненні неполадок в роботі електрообладнання, появи іскор, диму і запаху гару негайно відключити обладнання від електричної мережі і доповісти про це заступнику директора з адміністративно-господарської частини (завгоспу). Роботу можна продовжувати тільки після усунення виниклих неполадок.
- 5.4. У разі виникнення пожежі необхідно у першу чергу евакуювати учнів з кабінету (керуючись планом евакуації з приміщення) в безпечне місце, задіяти систему оповіщення про пожежу, повідомити в пожежну службу за телефоном 101, доповісти адміністрації школи. При відсутності явної загрози життю приступити до гасіння осередка пожежі за допомогою первинних засобів пожежогасіння.
- 5.5. У разі отримання травми покликати на допомогу, скористатися аптечкою першої допомоги, звернутися за медичною допомогою до медпункту навчального закладу і повідомити про це директора ліцею (при відсутності – іншу посадову особу).
- 5.6. У випадку одержання травми учнями надати потерпілому першу допомогу, викликати шкільну медсестру (або доставити потерпілого в медпункт), у разі необхідності, викликати швидку медичну допомогу, доповісти про подію директору ліцею (при відсутності – іншій посадовій особі).
- 5.7. У разі загрози або виникнення осередка небезпечного впливу техногенного характеру діяти відповідно до плану евакуації, Інструкції про порядок дій у разі загрози та виникнення НС.
- 5.8. Почувши сигнал повітряної тривоги педагогічний працівник разом із учнями класу, у яких перебуває на уроці, повинен рухатися визначеним маршрутом до укриття, при цьому організовує пересування учнів двома колонами в приміщенні класу, швидко залишаючи навчальний кабінет.
- 5.9. Під час перебування в захисній споруді педагогічний працівник здійснює необхідну підтримку, заходи для комфортного та спокійного перебування в укритті.
- 5.10. Після завершення небезпеки та оголошення про відбій тривоги організує повернення учнів на уроки, слідкує за тим, щоб вихід усіх учасників освітнього процесу з укриттів здійснювався колонами або групами, а також перевіряє наявність учнів в укритті та у приміщеннях закладу освіти після завершення небезпеки.

Інструкцію розробив:

Заступник директора з навчально-виховної роботи _____ / _____ /

(підпис)

« ____ » _____ 202__ р.

З інструкцією ознайомлений (а), один екземпляр отримав (ла) та зобов'язуюсь зберігати його на робочому місці.

« ____ » _____ 202__ р. _____ / _____ /

(підпис)

